

ЮНІСТЬ — МАЙБУТНЄ КРАЇНИ

XXIV з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу відкрив перед радянським народом, перед молоддю захоплюючі горизонти комуністичного будівництва. Наше покоління має внести значний вклад у здійснення завдання історичної ваги: органічно з'єднати досягнення науково-технічної революції з перевагами соціалістичної системи господарства.

Мудрий ленінський заповіт — учитися комунізму — звучить для нас як найбільш актуальна конкретна вказівка, як наказ партії, як найважливіший, найактуальніший лозунг життя.

Вчення марксизму-ленінізму — це основа, невід'ємна складова частина знань спеціалістів будь-якого профілю. Тому завдання майбутнього спеціаліста стоїть сьогодні так: вперто і наполегливо оволодіти сучасними знаннями, активно застосовувати їх у практичній діяльності.

Генеральний секретар ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнев, виступаючи на Всесоюзному зльоті студентів, говорив: «Рішення XXIV з'їзду висунули надзвичайно важливе завдання, найбільш повно й органічно поєднати переваги нашого соціалістичного ладу з досягненнями науково-технічної революції. А для цього треба виховати відповідні кадри, створити великі загоны нових спеціалістів, які були б спроможні розв'язувати дедалі більші й складніші завдання комуністичного будівництва». Ці слова стали для студентів всієї країни, і нашого університету зокрема, дороговказом у роботі, навчанні, громадському житті.

24 червня країна відзначає День радянської молоді. Це свято всього нашого соціалістичного суспільства. Бо сьогоднішня молодь — це завтрашні керівники народного господарства, висококваліфіковані робітники усіх галузей промисловості й сільського господарства. І тому особливого значен-

ня сьогодні набуває питання виховання у собі рис справжнього радянського характеру, ідейної організованості й дисциплінованості.

Під керівництвом професорів і викладачів студентство університету бере активну участь у розробці головних питань студентського життя. Розуміючи, що є ще багато невикористаних резервів, студенти намагаються удосконалювати свої знання, виробляти навички дослідника, беруть активну участь у суспільно-політичному житті країни. А хіба ж це не показова риса радянського суспільства, що студенти вузів стали обранцями радянського народу, їх обрали до органів народної влади. Кращих з кращих посилає народ у органи влади. І цими кращими стали студенти університету Петро Музиченко та Микола Авілов.

Молодь бере участь у всіх справах держави. Сьогодні студенти університету уважно стежать за візитом Генерального секретаря ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнева до США. Вони гаряче схвалюють ленінську міжнародну політику Політбюро ЦК КПРС і особисто Генерального секретаря ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнева. Втілення у життя Програми миру — запорука майбутнього щастя народів світу. Люди добре розуміють, який великий внесок робить радянська держава у справу миру.

Відзначаючи День радянської молоді, колектив університету з особливою повагою називає імена кращих студентів-активістів, відмінників навчання. Це — Н. Знаєшева, Л. Федчер, В. Квасніков, О. Дем'яненко, І. Мокряк, Т. Сокольська, В. Козлан та багато інших.

Перед студентством, всією радянською молоддю стоять величезні завдання. І немає сумніву, що ці завдання радянська молодь виконає.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX

№ 23 (1121)

26 ЧЕРВНЯ 1973 р.

Ціна 2 коп.

ПРОГРАМА МИРУ ВІДІІ

Всі радянські люди із задоволенням слідкують за переговорами, що проходять на найвищому рівні між керівниками двох великих країн — СРСР і США. Політика Політбюро ЦК КПРС викликає почуття радості, що Програма миру успішно втілюється у життя. Цьому служить візит Генерального секретаря Л. І. Брежнева у США.

Нещодавно декан факультету РГФ, доктор філологічних наук В. А. Кухаренко у складі радянської делегації відвідала США. Редакція звернулася до неї з проханням висловити почуття, що її охоплюють у зв'язку з візитом тов. Л. І. Брежнева у Сполучені Штати Америки.

Є в Америці товариство з дещо потішною назвою — «Товариство по прийому громадян». У функції його членів, жителів різних міст країни, входить ознайомлення приїжджаючих у їх місто іноземців з життям американських сімей. Іноземці запрошуються у будинки, їх представляють усім домашнім, намагаються відіграти нудьгу по далекій рідній оселі. Членами гостинного Товариства

стають люди різних поглядів та переконань, які об'єднані, однак, непохитною впевненістю в тому, що чим більше представників інших держав переконуються в дружельності американців, тим меншою буде небезпека ускладнення відношень між їх країнами. Що ж, хоч це і не позбавлено наївності, але цілком благородно й гідно поваги.

У останні роки в коло зору То-

вариства все частіше потрапляли громадян». І ми всі, завдяки радянським громадянам, які опинилися за океаном в службових, суспільних, спортивних та інших справах. Потрапили в орбіту їх діяльності і ми, делегація Товариства радянсько-американської дружби. І хоч контакти, які народилися в результаті цих зустрічей і прийомів, були по необхідності вельми нетривалими, вони дозволили з впевненістю сказати, що американцями володіє не тільки і не стільки цікавість до виходців з екзотичної засніженої (щось подібне до Аляски) Росії, але перш за все — бажання довести свою прихильність до нашої країни і переконатись у відповідних емоціях.

Відчуття необхідності зміцнення дружніх зв'язків двох колосів, розділених океаном, вийшло далеко за межі альтруїстського «Товариства по прийому

тут, й-бо, всі — і американці, і ми — із задоволенням дивилися на витоптану траву. Всі дає нам право стверджувати, що сьогодні свою гостинність і добрі почуття до нашої країни висловлює вся Америка.

В. КУХАРЕНКО,
декан факультету РГФ,
доктор філологічних наук.

ОРГАНІЗОВАНІСТЬ, АКТИВНІСТЬ

17 червня відбулися вибори у місцеві Ради депутатів трудящих. Вони пройшли дружно й організовано повсюдно, в тому числі й на виборчих дільницях, де голосували наші студенти, викладачі та співробітники. Так, на виборчій дільниці університету (Петра Великого, 2) на другу годину дня проголосувало понад 90 процентів виборців.

На фото: момент голосування (зліва). Справа — біля столів видачі бюлетенів.

Фото В. ШИШИНА.

24 червня —

ДЕНЬ

РАДЯНСЬКОЇ

МОЛОДІ

В парткомі ОДУ

ПРО РОБОТУ

НАРОДНИХ

КОНТРОЛЕРІВ

Минулої середи відбулося чергове засідання партійного комітету університету. Заслухано звіт комуніста В. Цветкова про роботу головної групи народного контролю. Співдоповідь зробив голова комісії парткому, що перевіряла роботу головної групи народного контролю, І. Крючатов. Виступаючи відзначили, що головною групою народного контролю і групам НК факультетів і установ проведена значна робота по контролю за учбовою, виробничою дисципліною, за використанням обладнання і матеріальних цінностей. Багато зроблено у справі покращення роботи у гуртожитках, їдальнях, методичному обслуговуванні студентів.

Партійний комітет відзначив недоліки в роботі органів народного контролю і партбюро факультетів по керівництву цими органами. Групи народного контролю, як відзначили виступаючі, недостатньо координують свою роботу з профспілковими й комсомольськими організаціями університету. Деякі заходи, які проводять групи НК, не мають достатньої масовості, гласності, робота груп недостатньо висвітлюється в пресі.

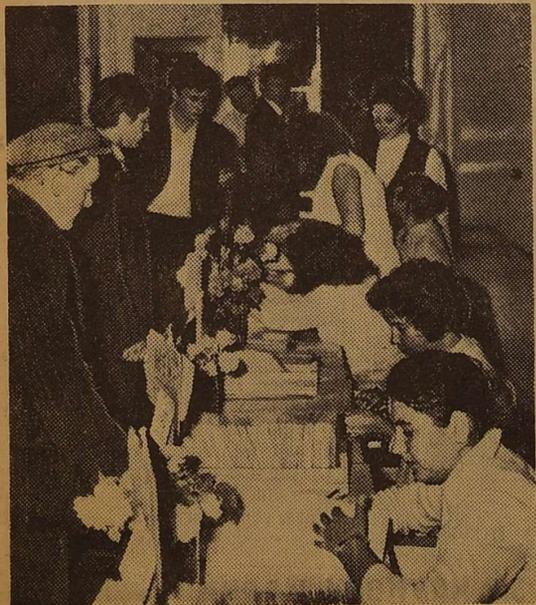
В обговоренні цього питання взяли участь комуністи М. Король, Л. Калуст'ян, В. Цесевич. На засіданні парткому розглянуто питання про проведення весняно-літньої оздоровчої кампанії. Зйтувала з цього питання комуніст В. Грановська. Обговорено також інші питання.

Партком прийняв рішення, спрямовані на поліпшення роботи ланок, діяльність яких обговорювалась на засіданні.

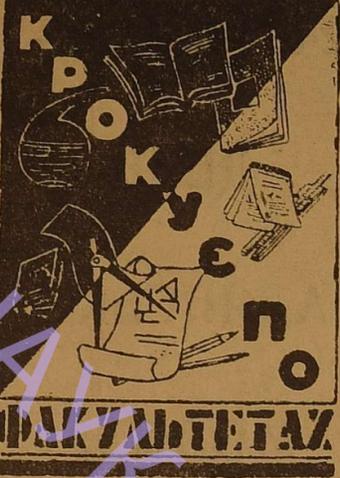
Сесія крокує по факультетах

Сесія в розпалі. Студенти всіх факультетів склали половину чи навіть більше іспитів. Результати їх дають право сподіватися, що сесія буде складена добре.

Розповідь про хід сесії — на 2-й сторінці.

СЕСІЯ

ГЛИБОКО ВДЯЧНІ

Закінчується перший рік нашого навчання на юридичному факультеті університету. Цей рік був для нас нелегким, адже ми — заочники. Щоб ми могли успішно поєднувати навчання з роботою, нам допомагали викладачі факультету.

Всі вони, з ким нам доводилося зустрічатися, ставились до нас винятково уважно, намагались в стислі строки дати якомога більше знань.

З великою увагою й інтересом слухали ми лекції викладачів І. В. Шерешевського та Л. Д. Драголі. Чималий інтерес викликали у нас лекції з історії КПРС.

Ми вдячні й доценту Г. Є. Петухову, лекції якого принесли нам чимало користі. Допомогли нам і його індивідуальні консультації.

З великим задоволенням ми йшли на заняття до викладачів

М. Ф. Орзих, В. В. Ніконова, О. В. Сурилова з теорії держави і права.

Список викладачів, з якими ми зустрічалися протягом двох наших семестрів, можна продовжити. Це і В. П. Вашенко, і О. Л. Кірсанов, і П. М. Секерський та інші.

Особливо хочеться відзначити труд нашого першого помічника Людмили Олексіївни Даниленко, яка ділила з нами наші радощі і яку глибоко хвилювали наші невдачі. Нам хотілось би з Л. О. Даниленко пройти всі шість років.

Ми глибоко вдячні всім викладачам, які навчали нас протягом нашого першого року навчання.

Від імені студентів
М. СИБІЛЕВА,
староста першого курсу
заочного навчання юридичного факультету.

Й Д Е І С П И Т АУДИТОРІЯ № 11

Саме тут першокурсники складають екзамен. Ця аудиторія одна серед п'яти, в якій трудяться люди кафедри зоології безхребетних. Праворуч від дверей наочно представлений «Морський гребінець» Чорноморського узбережжя, зліва — пудало чайки чорноголої розпалася під склом. На хиткій тумбочці макет поліпа підпирає забутий портфель. Двері мають чотири дірочки-вічка, зразу на дві парі очей: туди й звідти. Але тут стоїть постійний діловий гамір.

Заглянемо туди. Іспит закінчується. Приймає його професор М. О. Савчук — завідуючий кафедрою. Він — член-кореспондент Академії наук УРСР, автор багатьох праць із зоології. Асистент О. К. Фурман.

Відповідає студентка I курсу Ліна Грицаєнко, дівчина з симпатичними веснянками. Вона поспішає викласти смисл існування нижчих раків.

— Як здійснюється дихання у нижчих раків? — повисає питання над полірованими шафами й електромагнітною установкою лабораторії.

— Зябрами, — радіють веснянки.

Тривожно зашелестів паперами Саша Стукаленко. Кожна точна відповідь Ліни наближала його хвилину...

І тут всі довідалися про народження нової «четвірки». Швидко виникла група — пішли у кінотеатр, щоб дізнатися, що все-таки не сказав Ферран.

Троє вийшли із біофаку: Ліна Грицаєнко, Іра Скалич, Люда Ігрунова. З корпусу через вікно кинув на них посмішливий погляд

Саша Башкиров, який ще мав виконати останній акорд першої групи.

І ось одинадцята спустила. Лабрант збрала всі колби. Ольга Карпівна підрхувала всі «добр.» та «відм.». Виявилось — 22! А на вулиці — понеділок. Микола Опанасович висловив приємне здивування з приводу все зростаючої успішності кожного нового курсу.

І тут же аудиторія почула про 25 заочників, які хочуть вести наукову роботу тут, на кафедрі. Одинадцята давно пізнала напруження дослідницьких дванадцяти років по «Впливу магнітних полів на тваринні організми», а останні п'ять років робота поширилася, а ніде ставити великі магнітні установки.

Аудиторія зажурилася передпрозовими сутінками: «За дверима ходять чутки, що виділили нове приміщення. Дуже хочеться заглянути туди. Що? «Розвиток хлоропластів» відмінно розробила Люда Марченко? Так це кафедра фізіології рослин! А ось, як ідуть справи у Людї Ігрунової з класом Insecto! Врешті-решт справа закінчиться симпозиумом в Москві чи Києві...»

За вікном вдарив грім, сипнуло дощем, сонце прорвалося вечірнім променем до вікна, де засинають квіти в горшочках, і осиротів підручник професора.

Одинадцята замовкла.
В. КОЛПАКОВ,
студент філологічного факультету.

ПОЗАДУ ЩЕ ОДИН

Високо в небі — розкашений добіла диск сонця. Ой, як не хочеться сидіти в задушній кімнаті! На сторінку книги повільно повертає тінь штори. Дівчина підводить голову, вдивляється в синяву неба, на дерева, осяяні променем сонця. А перед очима все стоїть море. Ось вона чує шелест хвиль об пісок, голуба далина горизонту манить, тягне до себе, кличуть білі метелики яхт. Так і хочеться кинутись назустріч хвилі й пливати, пливати, пливати...

Та очі відриваються від неба, блукають ще замряно по кімнаті, зупиняються на розкритому підручнику. «Ну ще трошки, ще з годинку!». І цілу годину вона напружено слідує за долею нещасної, самотньої Медей, страждає разом з Антігоною, із завмиранням серця читає про втечу Одисея від сірен.

А на ранок — все таке ж, як і щоразу. Так само вирає роса на пелюстках троянд, мерехтить мереживо тіні на стежках парку, безтурботні й заклопотані перехожі снують вулицями.

Сьогодні дівчина поспішає, їй ніколи митуватись меріадами срібних крапельок фонтану чи першими кроками малючка. Сьогодні — злік. Тривожно стукає серце: складу — не складу, складу чи...

Відчиняються двері. До неї долінув голос подруги.

— Таню! Заходь!

І зразу ж, лише зачинившись за нею двері, чісь очі у вічко пильно стежать за тим, що відбувається в аудиторії.

— Взяла питання...

— Яке?

— Та тихо! Нічого не чути.

— А хто відповідає?

— Валя. Здається, знає — спокійна і впевнена.

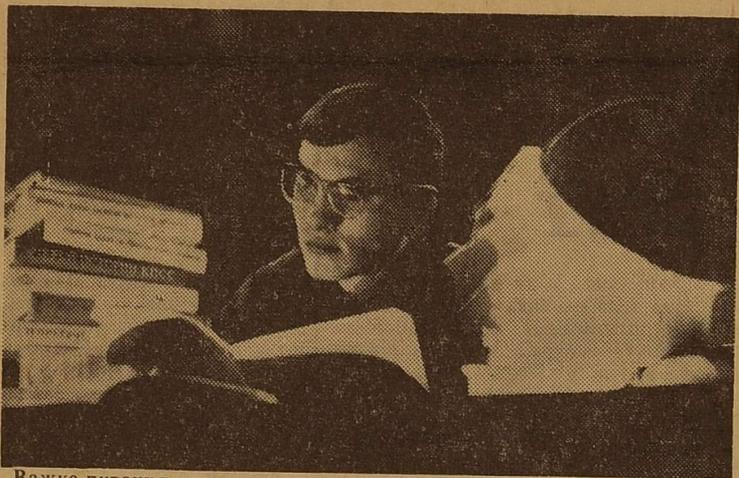
Один за одним виходять студенти з аудиторії і радісно сповіщають товаришів про складання в заліку. Ось відчинились двері, й на порозі стала Таня.

— Склала!

Радісна йде вона вулицями міста. Яким воно зараз здається їй привітним, ласкавим, зовсім не таким, як вранці. І не так скриплять гальма авто, не натикаються перехожі один на одного, можна помилуватись срібними крапельками фонтану, можна літи на море. Кинутись з розбігу в холодні хвилі й пливати, пливати назустріч горизонту. Адже позаду ще один складений залік.

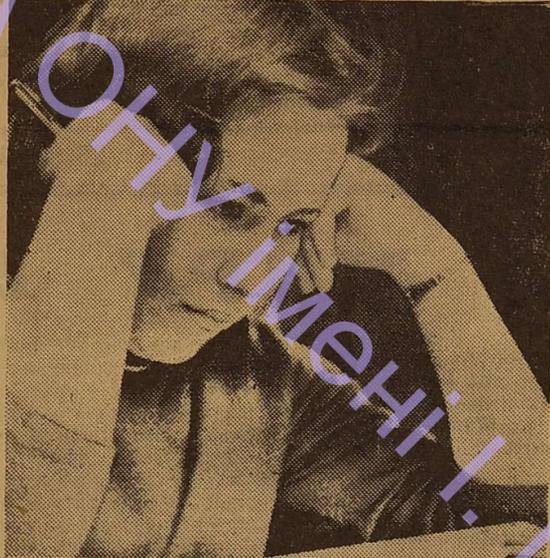
Л. ГЕВКО,
студентка I курсу
філологічного факультету.

В АУДИТОРІЯХ І КАБІНЕТАХ

Важке питання.

Фото К. ЧЕЧКІНОЇ та Д. ШИЛІНА.

Завтра іспит.

РОЗПОВІМ ПРО ВИПУСКНИЦЮ

Тамара Григорівна Кравченко закінчила історичний факультет Одеського університету в 1967 році. Зараз вона працює молодшим науковим співробітником меморіального музею видатного діяча Комуністичної партії та Радянської держави, першого народного комісара продовольства — Олександра Дмитровича Цюрупи в колишньому селі Альошки, а зараз місті Цюрупинську Херсонської області. Завдяки її копткій роботі експозиція весь час поповнюється. Нещодавно Тамара Григорівна побувала в Москві, зустрічалась з колишніми співробітниками Наркомату продовольства, записала їх розповіді про О. Д. Цюрупу, відшукала в архівах невідомі раніше документи цієї чудової людини.

О. ЦИТРОН,
м. Херсон

КУТОЧОК БІБЛІОГРАФА

ПРОЧИТАЙ ЦЮ КНИГУ

В науковій бібліотеці ремонт. Але це не значить, що вона не працює. Кожний день вона поповнюється новими книгами й періодичними виданнями.

Серед нових книг звернула увагу на книгу Радо Шандора «Під псевдонімом Дога». ...Ще задовго до другої світової війни в Швейцарії почала діяти група розвідників. Очолював групу угорський вчений-картограф Шандор Радо. Про те, як він став радянським розвідником, як формувалась і працювала група, про складну й драматичну боротьбу проти гітлерівських агентів і розповідає ця книга.

Нині Шандор Радо — учений із світовим іменем, професор, доктор географічних і економічних наук, лауреат премії імені Кошута. Живе він у Будапешті.

І, звичайно, мені дуже хотілось би, щоб після відкриття бібліотеки ця книга користувалась великою популярністю серед читачів.

Н. ВАРБАНЕЦЬ.

ІІ З'ІЗД РСДРП ДО 70-РІЧЧЯ 3 ДНЯ ВІДКРИТТЯ

Ще на початку нинішнього століття В. І. Ленін в книзі «Что делать?» пророче заявив: «Дайте нам організацію революціонерів — і ми перевернемо Росію!».

І такою організацією стала заснована В. І. Леніном революційна марксистська партія робітничого класу. На II з'їзді РСДРП, сімдесят років з часу якого минає 30 липня 1973 року, завершився процес об'єднання революційних марксистських організацій на ідейно-політичних та організаційних принципах, розроблених В. І. Леніном. Виникла пролетарська партія нового типу, партія більшовиків, велика ленінська партія.

Центральний Комітет КПРС у зв'язку з 70-річчям II з'їзду РСДРП, цією знаменною датою в історії ленінської партії, в історії нашої країни, в історії всього міжнародного комуністичного та робітничого руху, прийняв Постанову «Про 70-річчя II з'їзду РСДРП», яка була опублікована в газеті «Правда» від 13 квітня 1973 року та інших газетах, журналах «Коммунист» (1973), № 6,

с. 3—7), «Вопросы истории КПСС» (1973, № 5, с. 2—6), «Партийная жизнь» (1973, № 9, с. 7—10), «Под знаменем ленинизма» (1973, № 8, с. 3—5).

Глибоко вивчати й зрозуміти цю величну подію в житті нашої партії допомагають праці В. І. Леніна «Рассказ о II съезде РСДРП», збірник «Воспоминания о II съезде РСДРП», «Второй съезд РСДРП, июль—август 1903 года. Протоколы», праці радянських істориків та відповідні статті на цю тему.

«Рассказ о II съезде РСДРП», написаний В. І. Леніном в першій половині вересня 1903 року в період загостреної боротьби більшовиків проти розкольніцької, дезорганізаторської діяльності меншовиків після II з'їзду партії. Цей документ відіграв велику роль в розвінчанні опортуністичної тактики меншовиків і згуртуванні прибічників більшості. До опублікування протоколів з'їзду (в січні 1904 року) «Рассказ» (в «Полном собрании сочинений В. И. Ленина» надрукований в т. 8,

с. 1—20 і виданий «Политиздатом» окремою брошурою в 1951 році) був єдиним партійним документом, який висвітлював підсумки другого з'їзду партії і її причини розколу РСДРП.

Збірник «Воспоминания о II съезде РСДРП» (М., Политиздат, 1959, 158 с.) відкривається роботою В. І. Леніна «Рассказ о II съезде РСДРП». Учасники II з'їзду Н. К. Крупська, Ф. В. Ленгник, М. Н. Лядов, С. І. Гусев, А. В. Шотман, А. М. Стопані, С. І. Степанов, О. А. П'яницький, Р. С. Землячка діляться своїми враженнями про з'їзд.

«Второй съезд РСДРП, июль—август 1903 года. Протоколы» (М., Политиздат, 1959) є одним із головних джерел для вивчення історії створення Комуністичної партії Радянського Союзу. Про значення протоколів II з'їзду РСДРП В. І. Ленін в передмові до своєї роботи «Шаг вперед, два шага назад» писав: «Протоколы партийного съезда дают единственную в своем роде, незаменимую по точности, полноте, всесторонности, богатству и ау-

тентичности, картину действительного положения дел в нашей партии, картину воззрений, настроений и планов, нарисованную самими участниками движения, картину существующих политических оттенков внутри партии, показывающую их сравнительную силу, их взаимоотношение и их борьбу...» (Полное собрание сочинений. Изд. 5-е, т. 8, с. 189). До «Протоколов» додано: показник імен з біографічними довідками, організації РСДРП, періодичного друку, літературних праць і джерел.

У виданні брошури Б. Т. Багликова «Второй съезд РСДРП» (М., Политиздат, 1972, 80 с.) використані твори В. І. Леніна, протоколи II з'їзду РСДРП, праці радянських істориків.

До 70-річчя II з'їзду РСДРП надруковано статті в журналах «Комунист» (1973, № 6, с. 8—18), «Ленін і партія» в «Політичеськом самообразовании» (1973, № 4, с. 19—28), стаття І. Алуфа «В. И. Ленин в борьбе за создание партии нового типа». Цій даті присвячені статті в центральних, республіканських і обласних газетах.

О. НОТКІНА.

ГОРТАЮЧИ ЛИСТОК КАЛЕНДАРЯ

Варто лише перегорнути листок календаря і у вічі впадуть цифри, від яких защемиє серце: 22 червня. Тридцять два роки тому, в цей день розпочалася Велика Вітчизняна війна...

Чим більше часу відділяє нас від початку війни, тим відчутніше і владніше охоплює почуття особистої причетності до воєнного минулого батьків, міняється відношення до нього. І ці почуття приходять раптово, несподівано для самого себе. Просто одного разу, коли проходиш біля пам'ятника Невідомому матросу в парку ім. Шевченка, тебе проймає думка: «А він же загинув і в ім'я ТВОГО життя...» І те, що ти вільно ходиш вулицями й скверами міста — це ВІН, і зграйка хлопчаків і дівчаток з дитячого садка, яких веде до парку зовсім ще юна дівчина-вихователь, — це ВІН, і гудки пароплавів на рейді — це теж ВІН. І чи не тому вічний вогонь на його могилі збирає і увічнених сивиною ветеранів, для яких «війна» далеко не просто слово, і хлопчаків, кому сьогодні 16—18 і які знають про війну лише з книжок і кінофільмів?.. І чи не тому тут тріхи тремтячими від хвилювання голосами, стискаючи автомати, юнаки в солдатській формі вимовляють слова клятви:

— ...до останнього подиху бути відданим своєму Народу, своїй Радянській Батьківщині... клянусь захищати її... не шкодуючи своєї крові й самого життя...

І чи не тому матері й вдови приходять до нього, Невідомого матроса, що, може, десь так само

приходять інші жінки на могилу їх сина чи чоловіка? І чи не тому молодята несуть квіти до його могили — данину його подвигу, символ життя, яке ВІН запостав — їм?

І на Алеї Слави, читаючи напис на мармуровій плиті: «Молодий лейтенант КУДРЯВЦЕВ Никифор Лаврентійович. Загинув 8 липня 1941 року», — раптом вразно відчуваєш, що загинув-то він зовсім ще молодим, 26 років, один з перших Героїв Радянського Союзу у Великій Вітчизняній, що він — твій ровесник...

І розглядаючи криву зростання населення країни, раптом зупиняєшся на цифрах післявоєнних років... І сухі статистичні дані про те, що кількість жінок перевищує кількість чоловіків, стають зрозумілими, коли згадаєш про 20 мільйонів, які загинули у війну... Біллю і гіркотою наповнені інші слова: тільки в 1971 році населення Білорусії досягло довоєнного рівня. А за цими рядками — 2 млн. 300 тисяч жителів, кожний четвертий мешканець республіки, загиблий на війні...

І ти починаєш по-іншому дивитися на свого сусіда, який залишив там, під Бреслау, руку, на скриплячий металом і шкрякою протез сивого чоловіка з орденськими планками на піджаці, що сидить поруч з тобою в трамваї, і ти починаєш думати, думати...

Если только в мое парадное

Минуло 28 років з початку Великої Вітчизняної

Входит три инвалида,
Значит, сколько их было
ранено?

А убито...

Як говорив В. КОВДА.

Час заліковує рани. Але не ці.

І е ще матері, які чекають до цього часу своїх синів, і дружини — чоловіків, і діти, що вже стали зовсім дорослими, — своїх батьків, які не повернулися з війни...

Так, війна — МИНУЛЕ. Але це наше МИНУЛЕ, те, в якому закладена основа нашого СЬОГОДЕННЯ, нашого МАЙБУТТЯ.

І як символ нашої пам'яті — обеліск в Одесі на Пересипі — артилеристам 21-ї батареї берегової оборони з вибитим на граніті: ПОМНИМ.

І незмовкні звучання в наших серцях сполохів болі й туги Хатині.

І — «Умираю, но не сдаюсь. Прощай, Родина» — на камінних каземату Брестської фортеці.

І меморіальна стіна на Пискарьовському кладовищі в Ленінграді: НИКТО НЕ ЗАБЫТ И НИЧТО НЕ ЗАБЫТО.

Ми пам'ятаємо це. Ми завжди будемо пам'ятати. В ім'я того, щоб це ніколи не повторювалось.

Б. ПЕРЕЖНЯК.

ДАЙ РУКУ,

ТОВАРИШУ!

Вони домовилися зустрітись в неділю о дванадцятій в парку імені Шевченка. Всі прийшли, хоч погода зовсім не балувала, збирався дощ. І всі весь час питали у Мзее Хатиба Раджаба, чи не змерз він бува, адже в Африці завжди жарко. Але, як не дивно, ні Карлос Гонсалес з Куби, ні Мзее не відчували холодного вітру з моря, а от Лора Носач, Віка Яцура й Таня Снявіна, хоч і одесити, а зуб на зуб не потрапляє.

Прибігла до парку й Марліс Дінзель, майбутній хімік з НДР. Вона принесла привіт з міста Штральзунда, привіт чорноморцям з Білого моря. Цікаво слухати її розповіді про Тиждень Білого моря,

який щороку буває в Ростоку і куди з'їжджаються посланці всіх країн, що їх омиває Біле море. Марліс з країни десятого фестивалю — так назвуть її піонери. І знову, звичайно, безліч питань. Справжня конференція про країну майбутньої зустрічі молоді світу.

Члени клубу інтернаціональної дружби Палацу піонерів — чудові гіді. Можуть вільно розповідати про наше місто англійською. Тому й питає Сашко Касьян у дівчат з Монгольської Народної Республіки, чи добре розуміють вони його. Може, перейти на англійську?

— Ні, ні, — в один голос заперечують Лхагвасурен Соднамбалжирийн і Жаргалсайхан Дашдоржийн.

— А я розмовляю й українською, — всміхається Мзее. Він промовляє ці слова гар-

ною українською мовою.

Добре, що є на світі така земля — Одеса, добре, що є Палац піонерів та школярів імені Яші Гордієнка, з біографією якого познайомив зарубіжних друзів учасник оборони Одеси Никифор Голубенко, давній друг КІДу. Добре, добре, що можна отак швидко знайти спільну мову з представниками різних континентів, які навчаються зараз в Одеському університеті. І спитати, які пісні вони співають, і проспівати разом.

К. ЧЕЧКІНА.
Фото автора.

Герої, наша відповідь вам!

Над зеленіючими озиминою нивами вився легкий парок, що наповнював повітря запахом відталого землі, тим свіжим, виразливим і могутнім п'яним запахом весни, який навіть в місті впізнаєш серед сотень різноманітних запахів.

Я відчував, що разом з цими пахощами вливається в мою душу весняний сум, солодкий і ніжний, повний неспокійних чекань і смутних відгуків. В густій вологій римці відчувалася невидима творча праця природи.

Екскурсійний автобус підїжджає до катакомб, що в селі Нерубайському. Катакомби — це один з експонатів величезного музею під відкритим небом, що розкинув свої могутні крила аж ген-ген за місто. Наш гід розповідав про героїчну оборону Одеси, про ратний подвиг підпільних організацій і партизанських загонів, про те, в чому вона — мужність радянських людей.

Важко відшукати серце музею.

Мабуть, ним є сама Одеса. Адже саме тут народжувались плани бойових дій партизанів, саме в місті діяла підпільна організація на чолі з першим секретарем підпільного обкому КП(б)У товаришем О. П. Петровським.

Ми спускаємось у катакомби, спускаємось в історію, в героїчні дні Великої Вітчизняної війни. Товща землі й каміння над нашими головами все збільшуються. Наближаємось до місця, де в ті буремні роки був перший пост партизанського загону. Гасне остання свічка. Настає хвилина мовчання. Але що це? Заспівало каміння! Так! Саме так! Співає! Співає про героїв! Сила співу все наростає. Акомпанемент вибухів бомб і снарядів, викриків «Шнель», «Форвертс», які спочатку були чутні крізь пісню героїв, почав затихати та віддалятися; і у відповідь, заглушивши його цілком, покотилося сильне й дзвінке «Полундра» морської піхоти.

Одна за одною поставали картини того часу. Ожили герої. Он дід Гарпуша із трофейним автоматом на грудях шукає вихід із цього лабіринта. Шукає його вже третій день. Стомився, але не виконати завдання він не може. Адже його товариші, рідні його задихаються від нестачі кисню. І знаходить! І рятує сотні людей!

А ось і командир загону В. О. Молодцов (Бадаєв). Він, напівлежачи на кам'яному ліжку, про щось міркує. А міркувати є про що. Він голова сотням людей. Від його рішень, від того, наскільки вони обдумані, залежить життя цих людей, залежить життя Одеси, життя Вітчизни.

На кам'яному столі блимає одинокий вогник газової лампи. Червоне світло падає на портрет В. І. Леніна, що висить на протилежній від входу стіні. З правого боку кімнати прямо в камінні видовбана полиця, яка до краю закладена книгами. В кутку біля ліжка стоїть завжди го-

товий до бою автомат. На кам'яному виступі під полицею друкарська машинка з недодруккованою на цигарковому папері листівкою. Якими бажаними були вони, ці декілька десятків слів правди. Листівки передавалися із рук в руки; їх читали і перечитували; вони піднімали на боротьбу сотні, тисячі людей.

В парку відпочинку ім. Т. Г. Шевченка закінчується екскурсія. Останній зал цього величезного музею під відкритим небом, що ідеально завершує всю композицію — Алея Слави. Язика полум'я Вічного вогню тихо колихаються від вітру і дуже-дуже нагадують биття серця. Вічний вогонь! Це символ вічної слави загиблих і вічної пам'яті їх в серцях живих; це символ того, як гаряче любили герої свою Батьківщину.

І вони любили запахи землі, запахи весни, квітів. Але на їх долю випало жити в оточенні запахів пороху, запахів всього до

90 процентів повітря підземних сховищ. І все ж вони вийшли переможцями. Пам'ятайте, люди землі, своїх героїв! Їх смерть — ваше життя! Ровесник! Прислухайся до історичних пам'яток. Герої Вітчизни до тебе звертаються!

Помни! В год 41-й Нам с фашизмом пришлось воевать.

Ты б, как мы, пошел первый Страну от врагов защищать.

Герої! Наша відповідь вам:

Я б пошел, ни на что не взирая —

Даже если б терять я Эти прелести мая, — это все —

даже жизнь!

Одна ты — Отчизна у всех нас одна.

Одна ты — Дороже всего всегда.

Одна ты — Любимая вечно!

Любимая всюду! Всегда! Всегда!

П. СОРОКЕНДЯ,
студент І курсу юрфаку.

ОБЕЛІСК

Кожна людина залишає на землі свій слід. І залишає свій слід на землі кожен по-своєму. Для багатьох останнім слідом став обеліск.

Обеліски можна побачити всюди: в українському селі і в грузинському аулі, в красуні Празі і в білокамінній Москві — величні, спрямовані в небо, які нагадують людям про тих, кого вже немає поруч, чия життя віддана за свободу і частя свого народу.

Взимку, навесні, восени приходять люди і кладуть на граніт квіти, віддають данину поваги тим, хто залишився назавжди молодим.

Ми ніколи не забудемо тих хлопців, які вчора переступили поріг дитинства, які залишилися лежати в землі Угорщини, Польщі, Німеччини, Словачії.

В нашому місті теж є обеліск. Він, начебто ракета, спрямований в небо. Кожний школяр вважає честю нести

вахту біля пам'ятника Невідомому матросу. І, хто знає, про що думає білявий хлопчина, держучи в руках важкий автомат, коли він стоїть в почесному караулі. Він відчуває себе на бойовому посту і знає, що вчинив би тоно так, як ті, чий спокій йому довірено оберігати.

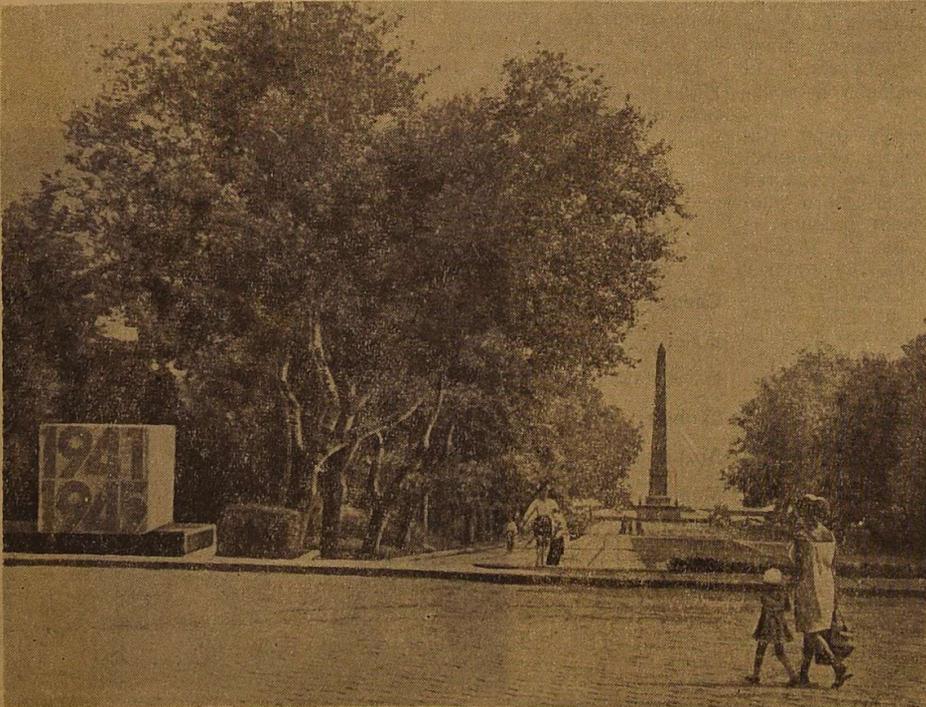
На суші й в повітрі, на воді і під водою несуть службу радянські воїни, в їх руках грізна зброя, і ми можемо бути переконані, що будь-який ворог одержить сувору відсіч.

Невже ж знову з'являється на землі обеліски?

І мені хочеться навести декілька рядків поетеси Грини Гуржибекової:

Что ж вы, матери мира?
Вы сорвите косынки,
Полушалки и шали,
Расстелите по морю,
По земле и по небу
По обычаю горцев,
Там не ступит война.

І. МОСКАЛЕНКО.

Де поїсти, що поїсти?

2. ВЕЧЕРЮ ВІДДАЙ НЕДРУГУ

В корпусі біофаку повним ходом йшла залікова сесія. Звичайна картина: під дверима стільці, серйозні обличчя, трохи розширені від хвилювання очі дівчат. Всі заглиблися у книги, конспекти. Раптом дзвінкий голос.

— Перекусити б чогось. Не встигла поїсти.

— Я теж не відмовилася б, — відповідає сусідка.

— Ходімо? Встигнемо.

Вони швидко підвелися, побігли. А через хвилину повернулися розчаровані.

— Буфет не працює, — зітхнули у відповідь на питання товаришів.

Так, у суботу буфет не працює.

— У суботу буфет завжди не працює, — підтвердили студенти, викладачі й працівники біологічного та геофаку.

— Взагалі робота буфету далека від ідеальної. Прийдеш — нема чого поїсти. Якщо ковбаса — то вона дорога, асортимент обмежений, — така спільна думка, складена зі слів різних людей. Щоправда, говорили й дещо різкіше, іноді — не соромлячись у видах. Були й такі, що цілком задоволені буфетом. Але їх швидко «забивали», мовляв, туди рідко ходиш.

То що, зовсім погано?

Ні, не зовсім так. Зараз набагато краще. Попередня буфетниця пішла на пенсію. У новій справі пішли краще. Асортимент дещо урізноманітнівся. Менше стало скарг. Але як це ще далеко від того, чого вимагає сьогодні студент. Група народного контролю неодноразово

бесідувала із керівниками ідальні сільгоспінституту, яка постачає продуктами буфет. І знов знайома картина: після бесід деякий час постачання покращується, потім — знову погане.

Студенти тим часом мріють. Про гарячі сніданки, великий вибір ковбас, молочні вироби, різноманітні холодних закусок.

Як же небагато потрібно зробити, щоб мрії здійснилися. Треба встановити холодильну витрину та обладнати ванни для миття посуду. Проблема проблем! Про це точаться розмови кілька років. А, може, настав час перейти до діла, товариші господарники? Важко дістати витрину? Може й так, але краще потрібно.

...Буфетниця гуртожитку № 5 скаржиться:

— Беруть по 5—6 пляшок молока. Навіщо їм стільки?

— Пробачте, — запитали ми, — а скільки ви їх отримуете?

— Небагато. Понад сотню пляшок.

— Чому так мало?

— Більше не дають.

Чи варто брати олівець, щоб з допомогою простих арифметичних дій довести, що студент робить вірно, коли намагається взяти якнайбільше молока?

Буфет у гуртожитку № 5 справив приємне враження. Він добре обладнаний. Охайно, чисто й холодно вітрина, але... пуста. Так. Немає гарячої води (ми говорили про це у попередній статті, коли мова йшла про ідальню); через те не можна торгувати ковбасами, котлетами, молочними справами.

Ой, як не везе студентів у сесію! А якщо іспит у нього при-

падає на неділю, то тут вже хоч вовком вий.

Мабуть, виручить буфет фіофаку? О, яка слава про нього йшла колись по факультетах. Всі заздрили фіолологам, говорили: іще б — їх постачає ідальня Будинку вчених. А там все по-науковому, по НОТам! Тут тобі і пірижки, і пиріг, і молоко, і соки, і котлети, і ковбаси... Ні, досить не слід дратувати фіологів напередодні чергового іспиту. Дуже болоче сьогодні і у них це питання: де поїсти, що поїсти? Взагалі-то, де поїсти вони знають, а от що там поїсти — вирішують довго. Не тому, що очі розбігаються. Навпаки. Чому таке погіршення? Виявляється, що постачання буфету перейшло до ідальні № 97 і 98.

Рейдова бригада перевірила всі буфети. Відзначила, що на факультеті РГФ справи дещо покращилися, нова буфетниця на юридичному теж працює краще попередньої. А болячки всюди ті ж самі.

Багато років дискутується питання про приміщення для буфету хімфаку. А чи не настав час його просто вирішити — раз на завжди.

Особливо слід зупинитися на буфеті у головному корпусі. Скільки вже говорили про незадовільну роботу його! А віз й нині там. Споживач платить за обслуговування. А система — самообслуговування. Як правило, буфетниця працює без помічника. Тому кожні 30—40 хвилин виникають перерви.

І кому це вдарила блискача ідея замінити зручні столи, де можна було присісти, спокійно

прожувати бутерброд, випити склянку кави, перекинутися двома-трьома словами із товаришем, навіть газету почитати, архімедними стійками, які є у кожній «забігалівці»? Довго ще будуть шкодувати за тими столиками. Кому потрібний той «модерн», який позбавляє людину вигод — модерн заради модерну? Чи хтось забув, що буфет не звичайний, а університетський. А ті столи якось імпонували самому духу університету. Складається враження, що коли проектували переобладнання, забули подумати. А могли б присісти за той самий стіл, на той самий напів-м'який стілець і добре порозміркувати.

Особливо розмови заслуговує організація постачання. Ніяк не можуть остаточно домовитися між собою завідувач гаражем та адміністрація ідальні та престу. Мотоцикл часто не виходить на лінію. Якщо послухати завгара, то винні у всьому трест та ідальня. А директор ідальні незадоволена гаражем. От і виходить, що керівники сваряться між собою, а страждають студенти. Кожного разу доводиться втручатися керівництву університету й громадським організаціям.

І тут вже пора домовитися про все раз і назавжди. Потребує розмови й вирішення питання про час роботи буфетів. Горе студентів, який з якихось причин залишився в учбовому корпусі ввечері. Де йому повечеряти? А де можуть перекусити вечірники? Всі буфети працюють до 15—16 годин. Вечірники приїдуть з роботи, часто-густо не встигають повечеряти. Чи не пора подумати про вечірника й про заочника, який під час сесії знаходиться в учбовому корпусі майже цілий день. Та й студентіві стаціонару в день іспиту буває потреба підкріпитися у вечірній час.

Взагалі з вечерею у студента дуже погано. Щоправда, у гуртожитку буфет увечері працює.

Але ми вже говорили, що асортимент там зараз дуже обмежений. Тому вечера студента, як правило, складається із 150 г ковбаси з найближчого гастроному, чверті буханки хліба, чаю, іноді буває кефір, молоко (якщо вони є в магазині). Як таку вечерю не віддати недругові? Справді не гріх її віддати.

І знов звернемося до думки, висловленої у першій статті: ми ще недостатньо усвідомлюємо важливість питань побутової, поводимо себе благодушно.

І як тут не закінити на адресу самих студентів. Поки вони ще дуже слабо беруть участь у роботі органів народного контролю, комісій профкому. Подивіться, хто переважно перевіряє роботу ідальні й буфетів. Викладачі, працівники університету. Але ж студентів обирали, щоб вони у виборних органах захищали інтереси студентства.

Питаннями побутової харчування треба займатися всім на самому високому рівні — не тільки профкому й народному контролю, а комсомольській організації. Поки що вона стоїть осторонь. І, головне, самим студентам. Це їхня кровна справа. А хіба ж юристи, які так багато роблять у місті, не можуть взяти на себе контроль за роботою буфетів? Так, це наша спільна справа державної ваги, і ніхто не має права бути тут спостерігачем.

В. СЕНЮШКІН,
заступник голови народного контролю університету,
М. КУБЕНСЬКИЙ,
член головної групи,
Д. ГЕРАСИМЕНКО,
Н. ХМЕЛІОВА,
члени побутової комісії профкому,
Т. ЗАТИЛКІНА,
член групи народного контролю юрфаку,
А. КУЗЬМІН,
кор. «ЗНК».

ДОБРИЙ ЗДОБУТОК ТЕАТРУ

Успішно завершує цьогорічний сезон Одеський театр юного глядача ім. Миколи Островського. Нас радує та творча висхідна, яка виразно намітилася в роботі театру. Це підтверджують вистави останнього часу і, зокрема, «Тіна» А. Кіцберга.

П'єса естонського класика Августа Кіцберга привернула увагу творчого колективу театру своєю високогуманною ідеєю, динамічним сюжетом, чітко виписаними характерами.

Як на нашу думку, то театр ім. М. Островського найбільше досяг з усіх театрів нашого міста у створенні спектаклю за п'єсами драматургів братніх республік Радянського Союзу.

Дана п'єса за своїм характером з трагічною кінцівкою, і театрові довелося подолати чимало додаткових труднощів: творів такого плану він не ставив на своїй сцені. В успіху велика заслуга і режисера вистави Миколи Тараненка, який нині здійснює мистецьке керівництво театром, і зайнятого акторського складу театру.

...Відкривається завеса, і за який час ми входимо в атмосферу життя родини Таммару, одного з типових острівців далекого минулого Естонії. Над мешканцями дому, як і всім хутором, тяжить сила неписаних традицій, де примхливо злились поганство й християнство, де кожен дбає тільки про себе, про свій дім і з повною байдужістю ставиться до долі інших.

Задумана атмосфера розміреності й черствості на всьому кладе свій відбиток. Та раптом незвична подія вивела з рівноваги всіх жителів дому. На очах зігнаних людей приходить до смерті була різка жінка-вдова, звинувачена в чаклунстві, в тому, що вона знається з нечистим.

Вночі з цього видовища вертає господар Таммару. І тут же слідом в дім в нестямі вбігає обірване, простоволосе дівча...

В момент першої нашої зустрі-

чі з героїнею твору Тіною у виконанні заслуженої артистки УРСР Т. Мороз ми відчули нестерпний біль, жах, переляк, що оланував дівчач: на її очах жорстоко скатовано рідну матір. Вона втікала від людей-звірів та відчуття бути розірваною голодною зграєю вовків здолало жах перед людьми й вона забігає на людський вогник.

І кожен з присутніх в домі по-своєму реагує на появу сироти.

Приходить час, і життя родини знову входить в своє звичне усталене русло. І здається, що вже ніщо не спроможне вибити з усталеної колії.

Та раптом...
Всі помітили, як зросла Тіна, стала дівчиною-красунею. Помітили, що Маргус не зводить з неї очей.

Таїсія Мороз наділяє свою героїню глибокою ліричною вдачею. Здається, що разом з нею в дім, цей задушливий дім, входить сонце. Сцена, проведена актрисою з її партнером Г. Красноперовим в лісі, сповнена краси великих людських почуттів, які кожен пізнав і по-своєму їх виявляв.

У домі здійснюється буря. Завіса чергової картини відкривається тоді, коли накал пристрастей всіх учасників досяг свого апогею. Жоден з членів родини не може припустити, що ця прибула дівчина в їх рід. Всі єдині у рішенні, уберегти чистоту роду. Господар своєю рукою перетне горло кожному, хто посягне на його волю. А воно має бути і буде... Сокира, вігнана в колоду, що знаходиться на передньому плані, немов символізує цей дух господаря і його однодумців, вона занесена над чистим, світлим почуттям кохання.

Відбувається гостра суперечка вільнолюбивої Тіни, яка вважає, що молоді люди мають право обирати собі друга життя, і господаря Таммару. Він, господар Таммару, має вирішити, кому ввійти в його дім. Артистка С. Бельська знаходить за краще,

і це цілком логічно, показати тут всю гаму ядушності своєї героїні, господині Таммару. Її злість мало не перекошує тварі. Вона ладна влістися своїми пазурами в волосся дівчини кожної миті. До цього часу в спектаклі уособлювала людську мудрість, справді материнську доброту бабуля (арт. Осташевська). Але тепер, коли постало питання про майбутнє вуйка, і вона переходить в табір ворогів Тіни. Традиції дому стоять над усе, і вони примушують стару жінку зректися себе.

Л. Хорук веде свою Марі по лінії все більшого зростання почуттів кохання до Маргуса, яке наповнюється ще іншим — почуттям ревності, які досягають гіпертрофічних розмірів. І кінець нею Тіні в час гулянки молоді «Перевертень» стає фатальним.

Можливість втратити Маргуса витравляють хвилину добрих почуттів і Марі-Хорук твердо, зі злостью впертістю повторює страшне слово «Перевертень»...

Боротьба, на яку піднялася Тіна в домі Таммару, не приносить їй успіху. У зіткненні з за-

душливою атмосферою егоїзму, обивачества, покори Тіна поки що одинокий протестант.

Маргус не здатний на боротьбу. Г. Красноперов нас перекошує у правдивості цієї еволюції, що відбувається в його душі. В ім'я неписаних традицій роду Таммару він зраджує своє кохання. І тут спдає на згадку вистава «Лісова пісня», де такої ж еволюції зазнав Лукаш.

Померли батьки... Маргус, виконавши їх волю, одружився з Марі. Не діждеться своєї смерті бабуля. Для всіх мешканців рідний дім став пустою. Так... Не витравити рубця на совісті кожного. Стоїть перед очима Тіна, вільнолюбива, мужня, сонячна...

Чомусь на дворі собаки здійняли якийсь шалений гавкіт. Мабуть, вовк вігнався у двір. Схопивши рушницю, Маргус виходить з дому, лунає постріл і миттю вбігла смертельно поранена Тіна: вона вернулася до людей...

Ми переконані й з кожним опонентом готові посперечатися, що вистава «Тіна» Одеського ТЮГу має повне право на світло сцени великого театру. Тепер слово за дирекцією театру, якій би годилось подумати про гастролі цього спектаклю в інші міста республіки.

Микола АРТАМОНОВ.

НАГОРОДИ

За відмінні показники у навчанні та високі результати у змаганнях серед спортсменів вузів на першій міській комітеті з фізичної культури і спорту і Ради ДСТ «Буревісник», які забезпечили командам ОДУ перше місце з волейболу серед чоловіків та жінок, з баскетболу, боротьби самбо, фехтування, стрельби з лука, шахів та бадмінтону серед чоловіків наказом ректора університету нагороджено грошовою премією у розмірі місячної стипендії студентів О. Куцького, Г. Соломонова, П. Шекк (біофак), В. Паніна, С. Качан, В. Мозера, О. Жука, А. Петухову, (фізфак), С. Баранкевича, В. Матіяш (факультет РГФ), О. Вітриченка, В. Глейбермана, Л. Аркан (мехмат), Т. Лисенко, В. Гринкевич, О. Гузенко, В. Тараненка, Г. Ромашкевич (геофак), І. Корольницького (хімфак), С. Костарева, Н. Хренкову (філфак).

Оголошено подяку студентам О. Шмигальській, Ф. Барзалі (фізфак), В. Ярошенку, Н. Яценко, І. Гречанову, Н. Богданову (мехмат), Л. Бабкіну, В. Чуприні, О. Воскіну, В. Мельнику (геофак), О. Грабовському (філфак).

ЗУСТРІЧ

Відпочиваючі оздоровчого табору нашого університету в цей день побували в гостях — студентів оздоровчого табору інституту ім. М. В. Ломоносова.

Між волейболістами нашого табору і «ломоносовцями» відбулася зустріч.

На закінчення її нагородою переможцям були гарячі оплески і голосне «Мо-лод-ці!». З:І — з таким рахунком перемогла команда нашого табору. Її очолювали майстер спорту Анатолій Шербак та Олександр Яценко.

А. ЛУПОЛОВЕР.